

Міністерство охорони здоров'я України
Департамент охорони здоров'я Одеської облдержадміністрації
Департамент охорони здоров'я Одеської міської ради
Всеукраїнська асоціація фізіотерапевтів та курортологів
Управління туризму, рекреації та курортів Одеської
облдержадміністрації
ДУ «Український НДІ медичної реабілітації та курортології
МОЗ України»
ДУ «Український НП медичний центр неврології та реабілітації
МОЗ України»
ПП Лікувально-оздоровчий комплекс «Біла акація»

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СВІТОВІ
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ
РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА КУРОРТОЛОГІЇ**

Матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції

24 – 25 травня 2019 року

За редакцією К.Д. Бабова, В.О. Колоденко

м. Одеса
2019

УДК: 616 – 036.82+614.2

Сучасні технології реабілітації в різних моделях організації охорони здоров'я: Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції, 25 – 27 травня 2018 року/ за ред. проф. Бабова К.Д., В.О. Колоденка. – Одеса, 2018. –С.

В збірнику представлено роботи учасників конференції з різних питань реабілітації (в ранньому періоді відновлювального лікування, захворювань нервової системи, опорно-рухового апарату, психічних захворювань, медико-психологічна реабілітація постраждалих за умов надзвичайних ситуацій), санаторно-курортної справи, медичного туризму, застосування природних лікувальних ресурсів, сучасних технологій реабілітації і їх медико-соціальної ефективності.

Редакційна колегія: Нікіпєлова О.М.
Гоженко О.В.
Колоденко О.В.
Биков І.Г.
Бучінський С.Н.

Підписано до друку з готових діапозитивів 18.05.2019 р.
Формат 60x84 (1/8). Гарнітура Times New Roman
Папір офсетний №1. Друк офсетний. Ум.друк аркушів:
Наклад 200 примірників

Відповідальність за зміст тез та їх редакцію несуть автори

ГО ««Всеукраїнська асоціація фізіотерапевтів та курортологів»
01033, м. Київ, вул. Шота Руставелі, № 39-41,
тел. (044) 33-77-996Е-пошта: vafk@ukr.net

Шановні колеги!

В даному виданні представлено матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції XVII Міжнародної науково-практичної конференції “Інноваційні технології та світові тенденції розвитку медичної реабілітації та курортології” (24 – 25 травня 2019 року, м. Одеса), проведення якої стало вже доброю традицією. Тематика даного форуму охоплює такі напрямки, як реабілітація в ранньому періоді відновлювального лікування, захворювань нервової системи, опорно-рухового апарату, соматичних захворювань, медико-психологічна реабілітація постраждалих за умов надзвичайних ситуацій; розвиток санаторно-курортної справи, медичного туризму, застосування інноваційних технологій реабілітації і їх медико-соціальної ефективності.

Хочеться висловити надію, що проведення даного наукового форуму буде корисно для представників фізичної та реабілітаційної медицини, медичного туризму.

З повагою,

*Президент ГО «Всеукраїнська асоціація
фізіотерапевтів та курортологів»,
заступник голови Комітету Верховної
Ради України з питань охорони здоров'я,
народний депутат України*

Сисоєнко Ірина Володимирівна

У разі фінансування за пп. 2,3 можлива розробка фрагментів Кадастру або обласних реєстрів ПЛР.

2. Обґрунтування потенціалу ОТГ у створенні курортів місцевого значення.

Це передбачає обов'язкову еколого-гігієнічну оцінку природно-ресурсного потенціалу, кліматичних умов; наявності інфраструктури; стану навколишнього природного середовища територій.

3. Наукове обґрунтування застосування у лікувальній практиці сапропелевих пелоїдів

Мета проекту полягає у продовженні розпочатих у 2016 році досліджень сапропелевих пелоїдів, які досі у лікувальній практиці не використовувались.

4. Обґрунтування державної програми «Рекреаційна екогігієна».

Це передбачає розвиток нового наукового напрямку «Рекреаційна екогігієна» та міжвідомчого науково-практичного центру з екогігієни курортів.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИРОДНОГО МАГНІЄВОМІСНОГО ЗАСОБУ У КОРЕКЦІІ ПРОЯВІВ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ

Насібуллін Б. А., Гуща С.Г., Польщаківа Т.В., Волянська
В.С.

ДУ «Український НДІ медичної реабілітації та курортології
МОЗ України»

Магній відіграє важливу роль у реалізації фізіологічних, метаболічних, імунологічних процесів в організмі людини та тварин, попри все — це активний центр ферментів окиснювання та фосфорилування: АТФ-аз та ферментів, які приймають участь в метаболізмі креатинфосфату. За участю K^+ - Mg^{2+} залежної АТФ-ази здійснюється енергозабезпечення трансмембранного транспорту іонів, перш за все в міоцитах. Магній приймає участь в регуляції процесів гліколізу, діяльності

Na/K мембранного насосу, приймає участь у процесах нервово-м'язової збудливості та ін.

Для дослідження ролі дефіциту магнію у патогенезі серцево-судинних захворювань у щурів було відтворено модель серцевої недостатності (СН), та досліджено вплив природного рідкого бальнеологічного засобу «Магнієвая олія» загальною мінералізацією 350 г/дм³ і концентрацією магнію (Mg⁺²) — 100 г/дм³, розведеного до 40,0 г/дм³. Відтворення моделі СН у білих щурів самиць масою тіла 180 – 210 гр та віком 9 місяців здійснювали шляхом одноразового введення підшкірно у праве стегно масляної суспензії фосфору із розрахунку 10 мг/1 кг маси тварин, одночасно у ліве стегно внутрішньомязово вводили 1 мл 1 % розчину купоросу. Верифікацію моделі СН здійснювали на 14 добу по визначенню частоти дихання, серцевих скорочень, активності аденозінтрифосфатаз (АТФ-аз) та структурних змін у тканині серця. «Магнієвая олія» вводилась на наступну добу після відтворення патології, внутрішньошлунково у дозі 1 % від маси кожен день, курсом протягом 12 діб. Групою порівняння слугували інтактні тварини.

У щурів з моделлю СН на 14 добу встановлено підвищення частоти дихання на 10 % ($p < 0,01$), а частоти серцевих скорочень у хвилину на 5 % ($p < 0,01$). Мікроскопічно в міокарді збережено пучкову та пошарову організацію. Міжпучкові прошарки набрякло потовщені, судини різко повнокровні. Кардіоміоцити блідо забарвлені, без поперекової штрихованості, ядра піктонічні, щільно пофарбовані. Отже, присутні ознаки дистрофічних змін в міокарді. Гістохімічні дослідження встановили зниження активності сукцинатдегідрогенази (СДГ) та лактатдегідрогенази (ЛДГ) в тканині міокарду на 50 % ($p < 0,001$): активність СДГ складала ($3,50 \pm 0,41$) умовних одиниць оптичної щільності (ум. од. оп. щільн.) — проти ($7,00 \pm 0,15$) ум. од. оп. щільн. у нормі. Активність ЛДГ складала ($3,00 \pm 0,27$) ум. од. оп. щільн. — проти ($6,00 \pm 0,19$) ум. од. оп. щільн. у нормі. Тобто, спостерігається пригнічення активності окиснювально-відновлювальних ферментів. Також визначено зменшення активності у тканині міокарду Mg²⁺- залежної K⁺/Na⁺-АТФази

на 77 % ($p < 0,001$), а Mg^{2+} - залежної Ca^{2+} -АТФази — на 46 % ($p < 0,01$), що вказує на пригнічення енергозалежних процесів трансмембранного транспорту.

Під впливом проведеного курсу з «Магнієвою олією» визначено зменшення частоти дихання та частоти серцевих скорочень до показників групи контролю ($p > 0,1$). Різко збільшилась активність Mg^{2+} - залежної K^+/Na^+ -АТФази та Mg^{2+} - залежної Ca^{2+} -АТФази в кардіоміоцитах — ці показники на 50 % ($p < 0,01$) та на 30 % ($p < 0,01$) перевищують контрольні показники.

В міокарді зберіглась пучкова організація. Міжпучкові прошарки достатньо щільні, тонкі. Фібробласти з темним овальними ядрами. Судини помірного застійного кровонаповнення. Кардіоміоцити блідо забарвлені, але в більшості з них спостерігається досить чітка поперекова заштрихованість. Ядра кардіоміоцитів овальні, темно забарвлені. Активність окиснювально-відновлюючих ферментів підвищилась: величина СДГ та ЛДГ складала в кардіоміоцитах ($5,00 \pm 0,21$) та ($5,00 \pm 0,15$) ум. од. оп. щільн. Слід підкреслити, що суттєве відновлення структури міокарду забезпечило відновлення активності досліджених показників серцево-судинної системи — частоти дихання та частоти серцевих скорочень.

Таким чином, застосування на фоні розвитку доволі тяжкої моделі серцевої недостатності бальнеологічного засобу «Магнієвая олія» чинить помітний коригуючий вплив: призводить до майже повного зникнення структурних ознак дистрофічних змін в міокарді, при цьому частково відновлюється активність окиснювально-відновлювальних ферментів СДГ та ЛДГ і ферментів енергоутворення — Mg^{2+} - залежної K^+/Na^+ -АТФази та Mg^{2+} - залежної Ca^{2+} -АТФази і повністю відновлюється частоти дихання та серцевих скорочень.

СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ ІНГАЛЯЦІЙНОЇ ТЕРАПІЇ В КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ПАТОЛОГІЄЮ ОРГАНІВ ДИХАННЯ